

Quin valor té editar textos?
El primer valor de tots és que els directors i les companyies tinguin a l'abast textos perquè puguin escollir. També permet que les produccions es perllonguin en el temps: les obres només existeixen mentre estan en el cartell. Després, si no hi ha un llibre que remeti al text, pràcticament desapareixen. I finalment serveix per conèixer com de madur és un país culturalment.

El públic també podrà disfrutar d'un text que no ha tingut temps de fixar-lo mentre el veia en escena.

Realment, avui no hi ha gaire afició per llegir, tot i que comprovem que està creixent. Un bon exemple és el treball que fa el TNC amb els clubs de lectura a les biblioteques, que va augmentant any a any. És clar que el teatre s'escriu, principalment, per posar-lo en escena. Però darrere dels deu autors més coneguts, que estrenen habitualment, també hi ha molts dramaturgs que no poden estrenar i que l'edició deixa un rastre en el patrimoni teatral del país.

Autors com Toni Cabré creuen molt important editar els seus textos.

Sí, per a ell és molt important com a autor poder ensenyar-los. També significa que ha passat un editor i l'ha seleccionat; no són uns textos qualssevol.

Brossa era d'un parer semblant.

Estem editant les obres completes de teatre. Seran uns 20 volums. La seva mirada és molt intel·ligent. Si no els hagués editat, ara quedaria com un referent que es recordaria per la seva poesia visual, principalment, i per ell mateix com a personatge, però no com a dramaturg.

En tots els anys dedicats a aquesta col·lecció, deuen haver descobert molts autors.

Ara fa 19 anys que vam començar la col·lecció de teatre. Vam publicar Lluïsa Cu-

Alfred Arola

EDITOR DE TEATRE

“Hi ha perles per descobrir”

DE PERFIL

Amb quasi dues dècades editant llibres de teatre en català, deu tenir la pell refeta d'ensurts. Com quan un director d'un equipament el va rebre en una entrevista molt interessat per la feina de recerca i divulgació de l'autoria contemporània d'Arola. No s'havia adonat que l'editora li havia estat enviant totes les novetats i algú els hi havia anat emmagatzemant a l'estanteria del seu despatx. Si el teatre és marginal en la literatura, més complicat és defensar-lo des de Tarragona. S'ha de ser romàntic i saber compensar els desenganys d'una cultura que no connecta amb la satisfacció de trobar una perla inesperada, un tresor que cal defensar en escena. I a l'estanteria de casa!

nillé quan va guanyar el premi Born de teatre el 1999 i ara és un dels referents culturals. Quasi tots els que hem publicat han anat caminant professionalment.

Té sentit editar en paper avui?

Hem fet alguns llibres digitals, però sempre amb una primera edició en paper. L'edició teatral és molt fràgil i està contínuament qüestionada. Però el punt clau dels textos és el seu prescriptor. Passa amb tot. Internet permet pujar el que es vulgui. Però el que compta és el rigor, la garantia de contrast d'un professional o d'un diari. Si busques una informació, et sortiran un milió de cerques. Quan s'edita, hi ha un prescriptor, que és l'editor. Quan es fa autoedició l'única mirada és la del mateix autor, que acostuma a ser benèvola.

Vostè prescriu, personalment? Li demanen consell alguns directors?

Jo procuro tenir els meus gustos a part del que editem. No faig la col·lecció només a partir dels meus gustos. En el teatre d'avui hi ha d'haver diverses mirades: la contemporània, la comercial i també algunes traduccions.

Què en pensa del Catalandrama (un banc de textos d'autors contemporanis catalans traduïts a diversos idiomes)?

Tot són fórmules. Avui hi ha moltes fonts de coneixement. Tot és vàlid. Com més canals tingui el teatre, millor. Sempre dic que, malauradament, no tinc competència. Això reflecteix el poc interès social. És cert que hi ha noves editorials que ho proven, com la Comanegra.

Hi ha mercat, doncs?

Passa que la cultura s'està capitalitzant massa. Només es publica allò que té garanties de vendre's. Això és dolent. Per corregir-ho caldria que la societat fos molt més culta. El consum cultural reflecteix el nivell cultural del país. Publicar no és un negoci. Ho fem per diversos motius (el cas de Brossa, per exemple, és militància).

Però no sembla que hi hagi cap blindatge de les editorials amb els seus autors.

No, és cert. Jo els recomano que es presentin a premis i que si poden accedir a editorials més potents, que ho facin. Si es publiquen i es venen altres llibres ja ens beneficia en global.

Tenen subscriptors per fer més sostenible la col·lecció?

Avui hi ha tres potes: la gent del carrer, el sector teatral i l'administració, que pateixen un cert divorci; no hi ha suficient connexió. Si estàs a prop del poder, tindràs més possibilitats de ser estrenat.

Però això és legítim. És com l'actor que va a les estrenes a ser vist per un director.

És veritat que, dels 40 textos que tinc per editar, aquell que tingui més contacte amb mi veurà com se li desbloqueja abans l'obra. El problema és que hi ha una cultura institucional però molts tresors, moltes perles, poden quedar per descobrir. *

Del tros.

Alfred Arola és un editor d'intuïció i perseverança. Creu en la seva labor, sovint d'incorruptible militància AROLA EDITORS

La cultura s'està capitalitzant massa. Només es publica allò que té garanties de vendre's

Teatre